

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaalbaar is bepaald op 5 fr. per jaer.
" " " " " " 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel. 13 " " " "
De reklamen " " " " " " 25 " " " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransk blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyker conditiën.

TONGEREN, DEN 21 APRIL.

De tael en het volk.

Eigene tael en zeden zyn altoos de magtigste waerborgen van het vry en onafhankelyk bestaan van een volk. Alhoewel dit over het algemeen gezegd zy en diensvolgens toepasselyk op alle landen, meenen wy nogtans dat nergens meer dan in ons vaderland deze stelling dient in acht genomen te worden. Slechts door eene flauwe grenslyn van Frankryk afgescheiden, dus magteloos door ons zelve om aen eenen geduchten aenval te wederstaan, worden onze onafhankelykheid en onze vrye instellingen aen uiterst groote gevaren blootgesteld, telkens dat by onze zuiderburen eene dier spoedige en geweldige omkeeringen ontstaen, die sedert kort geleden aldaer reeds zoo menigmael troon en grondwet hebben verbrzyd.

Dit altyd opkomend gevaer ontgaen, hetzelfde weg nemen, is voorwaer eene onmogelyke zaak; doch, hetzelfde te voorkomen en intusschen krachtige maatregelen te nemen, opdat het volk vast en getrouw aen zyne overleveringen blyve, zulks kan met goeden uitslag bewerkstelligd worden.

Gelyk niets meer in staet is om by een volk den eerbied aen de gedachtenis zynen voorvaderen te blyven bewaren, als zyne eigene tael en zeden aengekleefd te blyven, zoo volgt dat by zulkdanige natie al de overdrevene, ongodsdienstige, zelfs goddelooze en hoogst anti-sociale grondleeringen, geboren en ontloken in den geest van woelzieke mannen, geen grond vinden en diensvolgens ook geen wortel kunnen schieten. Het volk kent en het heeft eerbied voor zyne eigene wyze van bestuur, waeronder het vry en gelukkig de levenshaen doortrekt, en het verwerpt de nieuwigheden, omdat het dezelve aanziet als slechts kunnende strekken tot ondermyning en het verval der maetschappy.

Zoos als de echte soldaat blyft het zyn vaandel trouw! Doch, miskent het zyne tael, beoefent het slechts deze zyns gebuurte, in wien het eerder een' vyand dan een' vriend moet zien, de edele uitboezemingen zynere eigene schryvers zyn nauwelyks in het licht verschenen of reeds herdenkt men dezelve niet meer: enkel voor

GESCHIEDENIS EENER KLOK.

(Vervolg.)

Bertuccio was ook het voorwerp van eene andere niet min hevige vrees. Kon hy niet eenen zynen werklieden verleid hebben? Het was genoeg dat een van hen een vreemd voorwerp, bekwaam om aen de werking van het vuer te wederstaan, in den vorm zoude werpen, opdat de uitvoering zoude mislukken. Dewyl hy dus vreesde dat er eenige trouwelooze in zyne werkplaats zouden bestaan, ging hy niet meer uit en by bewaakte dag en nacht zyn model met eenen onuitdrukkelyken angst. Vermits hy eendelyk niet meer kon wederstaan aen de smarten die hem prangden, besloot hy zynen oven in brand te steken en de werking te beginnen. Hy gaf er terstond kennis van aen den schatmeester.

Zoohaest het vuer ontstoken was, gaven de goede verjaerdiging van den oven en de hars die van het pynboomhout vloede, waer van Lemasson er eenen overvloedigen voorraad had, een zoo groot geweld aen de vlam dat de klompen koper en tin die op elkander gelegd waren terstond heet en rood werden. Lemasson en zyne werklieden hadden nauwelyks den tyd om in de overgroote vertering van hout te voorzien met zonder ophouden blokken te werpen. Lemasson gevoelde er door zoo veel vermoedheid, dat zyne beenen hem nauwelyks konden ondersteunen. Middelerlyd kwam het dak der gietplaats in brand en deed de werklieden vreezen dat het op hen zoude vallen. Tot overmaat van verlegenheid had men eenen kant der werkplaats open gelaten ter oorzaak van den rook, en er kwam langs daer zoo veel wind en een zoo geweldigen regen, dat het gemaklyk was om te zien dat de oven verkoelde.

De gietstempel met moed verscheidene uren lang tegen deze wrede ongevallen. Hy had gelukt in den brand van het dak te blussen, maer zyne krachten veraalden hem. Hy viel in bezwyming. Zyne werklieden droegen hem op een bed zonder dat hy eenig teken van leven gaf. Charlotte was troosteloos, en besproeide met hare tranen de

fransche droomen en ydele stelsels heeft men achting en lof, alsof schier alles wat ons van daer overwaait niet diep onzedelyk, ontstichtend en met onze wetten en instellingen gansch tegenstrydig ware!

De invloed die de fransche letterkunde op onze zeden en beschaving ten huidige dage oefent, is nooit zoo groot en welligt nooit schadeliker geweest dan op heden. Getuige hiervan de noodlottige strekkingen die sinds eenige jaren zich in ons België hebben begonnen op te doen, en welkers beginsel wy uitsluitelyk toeschryven aen den invloed dien de fransche letterkunde vóór eenige jaren heeft genomen en dien zy nog voortdurig op den geest onzer jonge lieden oefent.

Men verzekert, zegt de *Echo de Bruxelles*, dat er officiers van ons leger aen den minister van oorlog, onbepaalde verlofpassen zonder soldy hebben gevraagd, ten einde zich naer de Romeinsche Staten te begeven, om er onder het bevel van generael Lamoricière, de pauselyke troepen te organiseren. Er bestaan in het ministerie van oorlog talryke gunsten van dien aard welke voorheen aen belgische officiers zyn toegestaan, onder voorbehouding dat zy in geval ons land hunne diensten noodig had, onmiddelyk de korpsen waer zy aen toebehooren moesten vervoegen.

Volgens den *Ami de la Religion*, zou de aankomst van generael Lamoricière te Roomen reeds vruchten hebben gedragen. De mazziniaensche aanleiders hebben spoedig kunnen zien, dat het beroep van manifestatie of oproermaker gevaerlyker zal worden, en dat hetzelfde voortaan veel duerder zal kosten aen de kleine schatkist, welke door de inschryvingen van Londen werd gevuld. Het bovenstaende wordt bewezen door de volgende regels, welke door den *Ami de la Religion* worden medegedeeld:

« In eenen brief, door den generael uit Roomen aen een zynen vrienden gezonden, schryft hy: « Toen ik hier aankwam, kostte een oproermaker dertig sous; » thans kost hy drie franks. Het is te verhoppen, dat die » verhooging zal blyven voortduren. »

koude handen van haren vader. Op dit oogenblik bemerkte men dat de hoeveelheid der stoffen ongenoegzaam was. Het hout ging ook ontbreken. Men moest het aen Lemasson zeggen die tegen eene brandende koorts worstelde.

Op dezen stond kondigde eene stem eene zending aen van den schatmeester van Mauseigneur. Deze woorden, die sterker waren dan de koorts, deden Lemasson tot zich zelve komen. Hy wilde opstaan ondanks het aendringen zynere dochter, leunde op haren arm en ging naer de werkplaats. Hy vond er een klein deel hout en tin dat men van wege den schatmeester kwam te brengen. Is het daer al? vroegde de ongelukkige gietst. Ja, meester, antwoordde de zending, maer morgen zult gy het overige hebben. Morgen! riep de gietst met verbittering uit, morgen!... als de oven in brand is, als het metael byna gesmolten is, toen alles misschien binnen eene uer gedaen zal zyn! maer het is de dood welke gy my daer brengt!

De koorts hernam geweldig dan ooit. Hy was verpligt naer zyne kamer te gaen, nadat hy zyne bevelen aen zynen meesterknecht gegeven had opdat het deel tin in den oven zoude geworpen worden en dat men de werkende kracht van het vuer zoude verdubbelen. Hy ligt nog eens op zyn bed, uitgeput van droefheid, van onrust en van koorts.

Er verliet een kwartier uers. Een groote schreeuw liet zich in de werkplaats hooren. Brons! koper! tin! hout!

De gietst regte zich op zyn bed. Op den zelfden stond verscheen er aen de deur zynere kamer een uitgeleefd wezen dat men zou gemeend hebben met de koude der dood bevangen te zyn. inlien twee zwarte en scherpe oogen, vol spotterny en arglistigheid niet aengetoond hadden dat het aen een levende schepsel toebehoorde.

De gietst herkende den jood die aen de wackzaamheid zynere moeder Sarah ontsnapt hat. Jan, myn goede vriend, zegde Reuben, alles is gedaen. Er is geen hout meer, het metael is gestold. Wat zegt gy, ongelukkige? riep Lemasson uit, uit zyn bed springende en naer de werkplaats gaende gevolgd door den jood.

Hy zag al de werklieden verslagen; hy liep naer den

De Paeschweek in Rusland.

De Paeschweek wordt in heel het Schismatieke Rusland, vooral in de hoofdsteden, onder louter eigenaerdige volksvermaken doorgebracht. Ook de grooten en ryken weten deze dagen der vrolykheid op hunne wyze te vieren. Te St-Petersburg leveren deze weken een' zeer levendig tafereel. Op de plaets, waer oud en jong, ryk en arm byeen stroomen, zyn de zogenaemde ysbergen opgerigt; hoogten, die uit louter ysblokken zyn opgebouwd. Van deze ysbergen, die allengskens in eene vlakke uitloopen, glydt men op smalle met yzer beslagene sleden, pylsnel naer beneden. Het volk staet in het ronde, en vermaekt zich met den moedwil en den wedyver der stederyders. Eigentlyk zyn deze ysbergen slechts voor den gemeenen man; maer dikwyls besluit ook een aanzienlyke, om zulk een glydtogje mede te doen. Aen de eene zyde is een toegang voor grooten en ryken, gelyk ook voor iedereen gelaten, die met eigen of gehuerd rytuig derwaerts een toertje doen wil, en ruimschoots wordt hiervan gebruikt gemaakt.

Alles, wat pracht en weelde aen ekwipagien leveren kan, biedt zich hier aen het gezicht. Naest de ysbergen staen schommelende en loodsen van menigerlei aard; goochelaers, koordendansers, eigenaers van wilde beesten en paerdenspielen noodigen het publiek tot hunne stellingen. Doch ook de doorslependste beurzensnyders oefenen hunne kunst by deze feesten, en de inlanders maer vooral de vreemdelingen, moeten op hunne hoede zyn, dat geldbeurs, brievesesch, of wat zy anders van weerde mogten by zich hebben, hun niet uit den zak gefutseld worden. want de beurzenknappers van Petersburg kunnen veilig wedyveren met die van Londen en Parys.

De beendervette op de welden.

Hy, die zegde, dat de man, die twee pylkōns gras doet groeijen ter plaets waer er voortyds maer een groeide, een weldoener van het mensdom is, was een wyze. Het is ons bekend dat verscheidene engelsche landbouwers, zich voornamelyk op de melkvoortbrenging toeliggende, by middel van een mild gebruik van beendervette, op hunne welden

oven. Het metael verkoelde. De werking ging mislukken. Op dezen oogenblik herinnerde zich de gietst het bezoek dat hy van den kardinael ontvangen had, de verzekering welke hy hem had gegeven dat de werking zou gelukken, de soort van grammogdigheid met welke hy de door Gamaro bygebragte twyfelingen verdreven had. De droefheid en de angst welke Lemasson gevoelde zyn onuitsprekelyk. Hy hief zyne armen tot den hemel en liet ze wedervallen gelyk een wanhopige mensch.

Hy voelde de hand van den jood die op hem leunde.

— Wel nu, zegde hem Reuben, wat had ik u voorzegd? Gy hebt myne diensten geweigerd. Ik heb... twee stappen van hier... langs den anderen kant der straet, eenen stapel hout zoo hoog als uw huis en tweemaal meer koper en tin als dat gy er noodig hebt. Beloof my dat gy my uwe dochter zult geven; dat zy myne gezellin, myne Rachel, myne Rebecca zal worden, en dit alles is aen u op een oogenblik. Wel aen, wat zegt gy?

— Myne dochter! riep de gietst uit, myne Charlotte! Haer aen u leveren! Haer aen u verkoopen! duivel! Ha! gy wilt my bekoren. Maer weet gy dan niet dat uw leven in myne handen is?

— Jan, myn goede vriend, zegde de jood verschrikt, laet er ons niet meer van spreken, indien de overeenkomst u niet aenstaet.

— De overeenkomst! herhaelde de gietst met eene donderende stem. Vertrek, vertrek!

— De vermaegschapping, indien gy het liever hebt. Alsdan is het nutteloos u te zeggen dat ik voor uwe dochter eenen bruischat beschikte waardig van eene prinses.

— Vertrek, vertrek, zeg ik u!

— En daerby tien ryke kleederen, gouden beurzen en kokers, een schoon diamanten halssieraed dat mauseigneur de Dampierre my verkocht heeft, eenen draegstoel en twee witte paerden met schoone plumbossen.

Naermate dat hy sprak verloor zyne stem van hare verzekering voor de altyd aengroeijende verbittering van den gietst. Eindelyk zweeg zy geheel en al, want hy werd